

ЗАХИСТ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Грищенко Оксана Ігорівна,

студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Назаренко Ольга Анатоліївна,

старший викладач кафедри теорії держави та права

Національна академія внутрішніх справ

м. Київ, Україна

На сьогоднішній день питання захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання є надзвичайно актуальним. Постійні зміни до законодавства, що регулює судоустрій в Україні, спричинили проблеми судового захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання. Суб'єкти господарювання звертаються до господарських судів за захистом своїх порушених прав, оскільки чинне законодавство, що регулює господарську діяльність, не має достатнього балансу між свободою господарювання та захистом прав та інтересів суб'єктів господарювання [1].

Незважаючи на інтенсивний і в цілому прогресивний розвиток законодавства, що регулює господарську діяльність, слід зазначити, що на сьогодні існує низка відносин у сфері підприємництва, які не врегульовані законодавством або мають досить слабкий регулюючий вплив через наявність численних підзаконних актів, що знижує ефективність правового впливу на підприємницьку діяльність. Часті зміни законодавства також зумовлені його низьким рівнем, неналежним співвідношенням між законами та підзаконними актами, недостатньою гнучкістю та відсутністю можливостей для адекватного регулювання.

Аналіз практики вирішення господарських спорів показує, що захист суб'єктів господарювання залежить від низки факторів. Виконання завдання господарського судочинства та його ефективність повністю залежать від якості поданих позивачем матеріалів, правильного визначення предмета

спору та правильного застосування судом норм матеріального та процесуального права в ході судового розгляду [2].

Неповний і певною мірою слабкий захист законних інтересів підприємств та організацій має безпосередній вплив на ефективність ведення бізнесу в Україні. Враховуючи, що захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання визначається нормами Господарського та Цивільного кодексів, прийняття обґрунтованих правових рішень при вирішенні спорів іноді є неможливим [1].

Свобода підприємницької діяльності є основоположним принципом здійснення господарської діяльності, що означає свободу вибору будь-якої організаційно-правової форми та виду діяльності, які не заборонені законом. Кожен має право вибирати, що і як робити в рамках закону.

Кожен має право вибирати, що і як робити в рамках закону. Держава не має права втручатися у підприємницьку діяльність, за винятком окремих випадків, коли це порушувало б правила комерційної поведінки.

Адміністративно-правовий захист прав суб'єктів господарювання у сфері оподаткування здійснюється у різних формах. Форма - це спосіб вираження та втілення змісту. У правовому контексті правова форма - це спосіб зовнішнього закріплення правових норм, що підтверджує їхню загальнообов'язковість.

Правова форма адміністративно-правової норми має здатність породжувати юридично значущі результати шляхом її застосування, виступаючи юридичним фактом і спричиняючи виникнення, зміну або припинення адміністративних правовідносин. Найбільш поширеною правовою формою адміністративно-правового забезпечення прав суб'єктів у сфері податкових відносин є видання нормативно-правових актів. До нормативно-правових актів у правовій формі адміністративно-правового забезпечення прав суб'єктів господарювання у сфері оподаткування належать, наприклад, нормативно-правові акти, що регулюють порядок заповнення та подання платниками податків окремих видів податкової

звітності. Одним із прикладів є порядок заповнення та подання податкових документів в електронному вигляді з використанням засобів телекомунікаційного зв'язку.

Яскравим прикладом адміністративно-правового договору у сфері оподаткування є договір про узгодження електронних документів, що укладається між підприємцями та податковими органами. Суть договору полягає в тому, що податкові документи в електронній формі (податкові декларації, реєстр отримання та видачі податкових накладних та інші документи податкової звітності) з використанням електронного цифрового підпису подаються платником податків до органу державної податкової служби засобами телекомунікаційного зв'язку або на електронних носіях і визнаються оригіналами. Серйозним недоліком таких договорів є те, що, як зазначалося вище, в них не визначені обов'язки податкових органів.

Наступною формою адміністративного захисту прав суб'єктів у сфері оподаткування є інша форма управлінської діяльності у сфері податкових правовідносин, яка є неправовою (організаційною) і не має правових наслідків. Організована діяльність у сфері податкових відносин включає в себе організацію Національною податковою адміністрацією України семінарів без відриву від виробництва для інспектування та інструктування місцевих податкових органів, видання методичної літератури з питань оподаткування та надання безоплатних консультацій (в усній, письмовій та електронній формі) [3].

Таким чином, для підвищення правової обізнаності суб'єктів господарювання, необхідно ефективно та оперативно інформувати про зміни, внесені до чинного податкового законодавства України.

Список використаних джерел:

1. Корольова, В., Кімленко, О. (2022). Проблеми захисту прав суб'єктів господарювання в господарських судах України. *Legal Bulletin*, 42–46. <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2022-04-42-46>
2. Параманов , Д. Ю. (2020). Адміністративний аспект захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні. *Юридична наука*. № 12 (114). С. 20–27. <https://doi.org/10.32844/2222-5374-2020-114-12.03>
3. Чорна А. До проблеми визначення форм захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в сфері оподаткування. *Право і суспільство*. 2020. № 5. С. 135-140